

KUTSESTANDARD

Maaler, tase 4 esmane kutse

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid.

Käesolev kutsestandard on aluseks ehitusviimistleja riikliku õppekava väljatöötamisele ning inimeste kutsealaste kompetentside hindamisele.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Maaler, tase 4 esmane kutse	4

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Ehitusviimistlejad töötavad valdavalt ehitus- ja kinnisvarahooldusettevõtetes.

Maalri põhiliseks tööülesandeks on erinevate viimistletavate pindade lõppviimistluse teostamine (nt pindade värvimine, lakkimine, õlitamine jm) ja viimistletavate pindade katmine rullmaterjaliga (nt tapeedi, tekstiili jmt viimistlusmaterjaliga). Tööülesanne hõlmab viimistletavate pindade ettevalmistamist, materjalide arvestust, mõõtlõikamist ja paigaldamist.

Esmane kutse on formaalharidusõppe lõpetamisel saadav kutse. Õppeasutus saab esmase kutse andmise õiguse, kui õppekava vastab käesolevale kutsestandardile ja on riiklikult tunnustatud.

Maaler, EKR taseme 4 esmase kutse kutsestandard on mõeldud nii ehitusviimistleja riikliku õppekava koostamise aluseks kui isikute kutsealase kompetentsuse hindamiseks.

4. taseme esmase kutse saanud maaler korraldab iseseisvalt oma töökoha ning täidab tööülesandeid kvaliteetselt tavapärastes olukordades. Vastutust nõudvate otsuste vastuvõtmise ning keerulisemate tööde tegemise juures vajab esmast kutset omav maaler juhendamist.

A.2 Tööosad

A.2.1 Hoonete ja rajatiste sise- ja välispindade värvimine, lakkimine ja õlitamine

2.1.1. Viimistletavate pindade ettevalmistamine

2.1.2. Värvitavate pindade kruntimine, tasandamine ja pahteldamine ning järeltöötlamine

2.1.3. Vuukide ja ühenduskohtade hermetiseerimine

2.1.4. Sise- ja välispindade värvimine

2.1.5. Sise- ja välispindade lakkimine ja õlitamine

A.2.2 Seinade katmine rullmaterjaliga

2.2.1. Rullmaterjalidega kaetavate pindade ettevalmistamine

2.2.2. Rullmaterjaliga kaetavate pindade tasandamine, pahteldamine, kruntimine ja värvimine

2.2.3. Rullmaterjalide paigaldamine

2.2.4. Rullmaterjalide viimistlemine

2.2.5. Töö käigus tekkinud vigade parandamine

A.2.3 Dekoratiivviimistlus dekoratiivvärvidega

2.3.1. Proovipinna teostamine ja kooskõlastamine tellijaga

2.3.2. Viimistletavate pindade ettevalmistamine

2.3.3. Dekoratiivvärvi või -värvisüsteemi pinnale kandmine

Töö osadega seotud ülesannete loetelu on toodud lisas 1 „Tööosad ja tööülesanded“.

A.3 Töö keskkond ja eripära

Üldjuhul töötavad maalrid täistööajaga (kaheksa tundi päevas, viiel päeval nädalas).

Töö toimub nii siseruumides kui ka välitingimustes, sõltuvalt viimistletavast pinnast (siseviimistlus või välisviimistlus). Töö on füüsiliselt koormav, tööruum on vahelduv ja sõltub täidetavatest tööülesannetest. Töötatakse enamasti seistes, sageli tuleb töötada ebamugavates sundasendites: redelil või tellingul seistes, kummargil, põlvili asendis, käte asend võib olla ka pea kohal. Ettevaatlik tuleb olla komistamise ja libastumistega. Maalritöös tuleb kokku puutuda tolmu ja erinevate kemikaalidega, mis võivad tundlikel inimestel põhjustada allergiat ning seetõttu on kohustuslik kasutada isikukaitsevahendeid ja kanda kaitseriietust. Vastunäidustatud on allergia värvainete ja lahustite suhtes.

A.4 Töövahendid

Maalri töövahendid on erinevad käsi-tööriistad (pahtlilabidad, pintsliid, tapeedi- ja värvirullid jne), masinad ja seadmed (segutrellid, lihvimisseadmed, värvipritsid jne) ning materjalid (kuivsegud, värvid, lakid, liimid, lahustid, rullmaterjalid jne).

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

Maalri töö eeldab lisaks erialastele oskustele korrektsust ja täpsust, hoolikust, kannatlikkust, ruumilist kujutlusvõimet, liigutuste kiirust ja head koordinatsiooni. Oluline on võime töötada nii iseseisvalt kui ka meeskonnas.

Vajalikud on ka hea nägemine ja kõrgusetaluvus.

Väga olulised on hea tervis ja vastupidavus, sest suurem osa tööpäevast möödub sundasendis.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

4. taseme maalri esmane kutse saadakse esmase kutse andmise õigust omavas kutseõppeasutuses vastava kutsekeskhariduse õppe lõpetamisel.

Märge selle taseme omistamise kohta kantakse õppekava läbimise korral õppuri hinnetelehele.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Maaler, viimistleja

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Käesolev maaler, tase 4 esmane kutse kutsestandard kirjeldab kutsekeskhariduse õppekava läbinud maalri kutsealaseid kompetentse. Selles kutsestandardis on kirjeldatud kolm kohustuslikku kompetentsi (B.2.1 - 2.3), lisaks maalri kutset läbivad kutsespetsiifilised (B.2.4 - 2.9) ja üldised (B.2.10 - 2.17) kompetentsid.

Maalri esmase kutse saamiseks peab õppur tõendama kõik kompetentsid.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Hoonete ja rajatiste sise- ja välispindade värvimine, lakkimine ja õlitamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Eemaldab vajaduse korral viimistletavatelt pindadelt eelnevad viimistluskihid, peseb pinnad sobiva vahendiga ja töötleb antiseptikuga.
2. Krundib vajadusel aluspinna, kasutades selleks sobivaid töövõtteid. Seejärel tasandab ja/või pahteldab ning järeltöötleb pinna, järgides materjalide tootjapoolseid kasutusjuhendeid.
3. Hermetiseerib sisetöödel iseseisvalt ja välitöödel juhendamisel vuugid ja ühenduskohad, lähtudes materjali tootja kasutusjuhendist ning tööle esitatud nõuetest.
4. Krundib, teostab vajaduse korral vahevärvimise ja värvib pinnad, järgides materjalide tootja kasutusjuhendeid. Vajaduse korral katab viimistletud pinnad spetsiaalse kaitsekihiga.
5. Krundib vajaduse korral pinnad ja kannab peale laki või õli, järgides materjalide tootjapoolseid kasutusjuhendeid. Vajaduse korral katab viimistletud pinnad sobiva kaitsekihiga.

Teadmised:

- a) värvide, lakkide, õlide ja abimaterjalide omadused ja kasutusvõimalused;

b) armeerimistehnoloogiad, nende kasutamine; c) viimistlustehnoloogiad (pintsli, rulli, pihustiga jne) viimistletavate pindade töötlemiseks; d) viimistlevatele aluspindadele ja viimistletud pindadele esitatavad kvaliteedinõuded e) keskkonnatingimuste mõju viimistletud pindadele; f) nõuded viimistlustööde teostamisele erinevates keskkonna- ja ilmastikutingimustes; g) vigade võimalikud tekkepõhjused, nende ennetamine ja parandamine	
Hindamismeetod(id): Praktilise töö vaatlus või suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt praktika aruanne, õpimapp, tööalase tegevuse hinnang) või kirjalik test, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastik-hindamine või kombineeritud meetod.	
B.2.2 Seina katmine rullmaterjaliga	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. Valmistab ette rullmaterjalidega kaetavad pinnad. Vajaduse korral eemaldab eelnevad viimistluskihid, peseb pinnad sobiva vahendiga ja töötleb antiseptikuga. 2. Krundib vajadusel aluspinna, kasutades selleks sobivaid töövõtteid ja materjale. Tasandab ja/või pahteldab ning järeltöötleb pinna, järgides materjalide tootjapoolseid kasutusjuhendeid. Etteantud tööülesandest lähtudes krundib ja vajaduse korral värvib rullmaterjaliga kaetavad pinnad. 3. Paigaldab rullmaterjalid, arvestades tootjapoolseid paigaldusjuhendit ja etteantud tööülesannet. 4. Viimistleb värvikihiga kaetavaid rullmaterjale, lähtudes tootjapoolsetest kasutusjuhenditest. 5. Parandab juhendamisel lihtsamaid töö käigus tekkinud vigu (mullid, plekid jm).	
Teadmised: a) rullmaterjalid, nende omadused ja kasutusotstarve; b) rullmaterjalidega kaetavatele aluspindadele esitatavad nõuded; c) rullmaterjalide paigaldamiseks vajalikud sisekliima nõuded viimistletavatele pindadele; d) viimistlus- ja abimaterjalid; nende omadused ja kasutusvõimalused; e) rullmaterjalidega viimistletud pindadele esitatavad kvaliteedinõuded; f) vigade võimalikud tekkepõhjused, nende ennetamine.	
Hindamismeetod(id): Praktilise töö vaatlus või suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt praktika aruanne, õpimapp, tööalase tegevuse hinnang) või kirjalik test, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastik-hindamine või kombineeritud meetod.	
B.2.3 Dekoratiiv-viimistlus dekoratiivvärvidega	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. Valmistab lähtuvalt tööülesandest juhendamisel tehtava töö proovipinna e näidise. 2. Valmistab ette viimistletavad pinnad. Vajaduse korral eemaldab eelnevad viimistluskihid, peseb pinnad sobiva vahendiga ja töötleb antiseptikuga. Krundib ja vajaduse korral värvib viimistletavad pinnad, arvestades pinnale kantava dekoratiivmaterjali eripära ja paigaldamise tehnoloogiat. 3. Kannab , lähtuvalt tööülesandest, juhendamisel pinnale dekoratiivvärvi või -värvisüsteemi, juhindudes toote paigaldusjuhendist ja/või paigaldustehnoloogiast ning proovipinnast.	
Teadmised: a) erinevaid dekoratiivmaterjalid; b) erinevate dekoratiivmaterjalide aluspindadele esitatavad nõuded; c) dekoratiivmaterjalide paigaldamiseks vajalikud sisekliima nõuded viimistletavatele pindadele; d) erinevad viimistluse abimaterjalid, nende omadused ja kasutusvõimalused; e) vigade võimalikud tekkepõhjused, nende ennetamine; f) enamlevinud dekoratiiv-viimistlustehnoloogiad (tehnikad, töövahendid jm); g) üldteadmised erinevatest jäljendustehnikatest (materjal, teostamine, ajalooline taust jne).	
Hindamismeetod(id): Praktilise töö vaatlus või suuline küsitlus/intervjuu (kasutatav tõendusmaterjal: nt praktika aruanne, õpimapp, tööalase tegevuse hinnang) või kirjalik test, juhtumianalüüs või eneseanalüüs või vastastik-hindamine või kombineeritud meetod	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.4 Materjalide kulu ja tööaja määramine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Töö planeerimiseks määratleb 4. taseme esmakutset omav maaler tööjoonistelt vajalikud lähteandmed, mõõdab selleks ettenähtud tööriistu kasutades viimistletava pinna ning saadud andmete põhjal arvutab välja enda tööks vajaliku materjalide ja tööaja kulu.	
B.2.5 Hooldusvärvimispinna ulatuse määratlemine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Planeerib juhendamisel vastavalt vajadusele hooldusvärvimispinna ulatuse.	
B.2.6 Nõuetekohase töökoha korraldamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Enne töö alustamist korraldab endale oma tööloigu piires nõuetekohase töökoha: paigaldab töölava ja jälgib, et säiliks vajalikud käiguteed. Katab mitteviimistletavad pinnad sobiva kattematerjaliga, valmistab ette tööks vajalikud materjalid ja töövahendid ning veendub, et tööfrondil ei oleks segavaid või ülevõetavaid esemeid. Kontrollib enne töö alustamist vajalike isikukaitsevahendite olemasolu ja korrasolekut. Ladustab vajalikud materjalid, tagades nende kvaliteedi säilimise.	
B.2.7 Koostöö teiste töövõtjatega	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Maaler arvestab töötades ka teiste samal objektil töötavate töövõtjatega	
B.2.8 Töövahendite kasutamine ja hoiustamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Maaler kasutab kõiki töövahendeid heaperemehelikult – ta korrastab ja puhastab neid regulaarselt ning hoiustab vastavalt nõuetele. Probleemide või puuduste korral informeerib sellest oma vahetut juhti.	
B.2.9 Tööjuhiste, tehnoloogiate ja kvaliteedinõuete järgmine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Järgib asjakohaseid tööjuhiseid, materjalide tootjate ettenähtud tehnoloogiaid ja etteantud kvaliteedinõudeid. Vajaduse korral konsulteerib materjali tootja esindajaga.	
B.2.10 Töötervishoiu ja tööohutusnõuete järgimine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Vältimaks tööõnnetusi ehitusobjektidel järgib maaler nii töö planeerimisel, töökoha ettevalmistamisel, töö kestel ja töökoha korrastamisel rangelt töötervishoiu- ja tööohutusnõudeid ning arvestab inimeste ja keskkonnaga enda ümber.	
B.2.11 Esmaabi osutamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Õnnetusjuhtumi korral annab vältimatut abi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile või tööandjale.	
B.2.12 Ümbritseva keskkonna kaitsmine, jäätmekäitlusnõuete järgimine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Järgib töö ajal keskkonnakaitsenõudeid ning veendub, et ümbritsevasse loodusesse ei satuks keskkonnaohtlikke jäätmeid (värvid, lahustid jm keemilised ained). Sorteerib jäätmed, juhindudes taaskasutuse põhimõtetest ning jäätmekäitluseeskirjades olevatest nõuetest.	
B.2.13 Meeskonnatöös osalemine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: Maalri kutsealal töötav inimene on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös ja on valmis teistelt õppima. Ta jagab teistega kogu tööks vajalikku ja kasulikku informatsiooni ning tegutseb parima ühise tulemuse saavutamise nimel.	
B.2.14 Tööalaste otsuste vastuvõtmine ja kohanemine muutuvate oludega	EKR tase 4
Tegevusnäitajad:	

Rakendab õpitut igapäevaselt oma erialasel tööl, võtab oma vastutusala piires vastu asjakohaseid otsuseid, täidab endale võetud kohustusi ja saavutab seatud tööeesmärgid. Tegutseb standardsetes olukordades iseseisvalt.

B.2.15 Töölalaste tagasilöökidega toime tulemine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

Töölalaste ebaõnnestumiste ja eksimiste korral hindab ja kohandab oma tegevust vastavalt olukorrale, küsides nõu kõrgema kvalifikatsiooniga maalrilt või omavahetult juhilt.

B.2.16 Töölalase tegevuse planeerimine, täiendõppes osalemine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

Ta töötab sihikindlalt ja omab tahet oma erialal töötada, analüüsib oma tugevusi ja nõrkusi, kavandab oma tulevikku ja sellest tulenevalt otsib võimalusi enesearendamiseks. Osaleb kutsealases täiendõppes.

Hindamismeetod(id):

Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamisega.

Maalritööd läbivad teadmised:

- ehitustöödel kehtivad tööohutusreeglid;
- esmaabi andmise põhimõtted tööõnnetuse korral;
- ehitustöödel kehtivad jäätmekäitluse ja keskkonnanõuetenormide normid;
- maalritööks vajalikud elektrilised ja mehaanilised töövahendid, nende käsitlemise põhimõtted;
- maalritööks vajalikud mõõteriistad (nt mõõdulatt, lood, mõõdulint jne), nende käsitlemise põhimõtted;
- maalritöö peamised töövõtted, nende rakendamine erinevates tööolukordades;
- materjalide tööks ettevalmistamise ja ladustamise nõuded
- tööjoonised, nende põhjal erinevate arvutuste (pindala-, mahu- ja kuluarvestuse jne) tegemise meetodid;
- maalritöödele esitatavad kvaliteedinõuded;
- üldteadmised energiatõhusast ehitamisest;
- üldteadmised klienditeenindusest.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile

1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	13-03062013-5.1/1k
2. Kutsestandardi koostajad	Indrek Peterson, Eesti Ehitusettevõtjate Liit Timo Torni, Edictum OÜ Jaan Vikat, MTÜ Eesti Maalrite Liit Tõnu Armulik, Tallinna Ehituskool Terje Jaksen, Tallinna Ehituskool
3. Kutsestandardi kinnitaja	Ehituse, Kinnisvara ja Geomaatika Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	25
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	03.06.2013
6. Kutsestandard kehtib kuni	19.10.2014
7. Kutsestandardi versiooni number	1
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	7131 Ehitusmaalrid jms töölisel
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4

C.2 Kutsenimetus võõrkeeles

Inglise keeles	Painter, level 4 VET level
Soome keeles	maalari
Vene keeles	маляр

C.3 Lisad

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

Lisa 1 [Tööosad ja tööülesanded](#)